[redacted]

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

În vara aceea am cunoscut-o pe Ilinca. O fată oacheșă cu sprâncene groase, cu fruntea boltită și ochii inteligenți, modestă și curioasă, mă urmărea pas cu pas, se ținea ca un cățel după mine. Ilinca locuia, bineînțeles, la hotelul din parc, avea – așa cum se scrie la carte - o guvernantă severă. [...]

N-aș ști să spun ce mă atrăgea spre Ilinca. Eram colege de școală și stăteam în bancă alături. Dar de unde la Ocna Sibiului, când nici nu ne cunoșteam, mă urmărea pas cu pas, ca un cățel, acum păstra o rezervă ciudată față de mine. Mică, brună și cu ochi de chinezoaică, pleoape grele, care îi dădeau un aer nepăsător, un cap de fetiță cuminte, nu avea totuși nimic din felul obișnuit de a fi al unei eleve silitoare. Nu ridica niciodată degetul, părea că nu știe ce se întâmplă în clasă, dar, când era întrebată, știa să răspundă, iar când era strigată să iasă la tablă, trecea liniștită și spunea lecția cu indiferență, așa cum s-ar fi spălat pe dinți. Nu participa la niciunul dintre evenimentele clasei, la viața ei zgomotoasă. Părea că vine zi de zi și că va veni încă trei ani în șir fiindcă trebuia să-și facă datoria, să-și ia notele, bacalaureatul, o datorie de care nu părea pătrunsă, dar pe care nu voia s-o discute. Își întindea tot timpul palma pe marginea pupitrului, ca să prindă cât mai bine o gamă imaginară. Mi-ar fi plăcut să am liniștea ei. O admiram că nu se cheltuiește pentru nimeni și nimic; și totuși înțelegeam că e un lux să poți rămâne în afară de agitația lumii și s-o privești cu liniștea cu care stai într-un loc bun la teatru și vezi cum se agită pe scenă, costumați, în anumite piese, actori care răgușesc, se luptă cu spada care sună a tinichea, cad și se ridică. Mă atrăgea Ilinca și, totuși, mă irita prin acel zâmbet ironic, care ascundea fie o mare timiditate, fie o mare încredere în ea. Simțeam, totuși, fără să pot înțelege de ce, că și ea are nedumeriri în privința mea, că ține să ne apropiem, să ne vedem altfel decât la școală, să ne cunoaștem mai bine. Dar, deși nu aveam nicio prietenă și simțeam nevoia să-mi deschid sufletul cuiva, mă făceam că n-o bag în seamă. O întâlnire a noastră în afară de școală nu era cu putință. Cum aș fi putut s-o primesc pe Ilinca Dima în acea singură odaie în care aveam și mașina de gătit, și lemne. [...]

Băgam de seamă că face tot felul de manevre să vină la mine, și nu știam dacă ține la această prietenie sau e o curiozitate de fată răsfățată. Tăcută cum era, indiferentă cum părea, știa să stăruie. De câteva ori, venind să mă întrebe de niște lecții, avusesem norocul s-o întâlnesc în stradă, dar ultima dată, în fața ușii, mi-a spus că-i e sete. Sigur că nu puteam să-i dau paharul cu apă altfel decât poftind-o în casă. „Intră”, am spus, închizând ochii, ca un om care se aruncă în prăpastie.

O dată înăuntru, am simțit broboane reci pe frunte și un penibil sentiment de înfrângere. Oare n-a ținut să mă umilească? Dar Ilinca s-a arătat cuviincioasă, modestă, a primit să rămână cu noi la masă, și la plecare mi-a spus:

— Tatăl tău e foarte simpatic.

Cella Serghi, *Pânza de păianjen*

Subiect preluat de pe plusedu.ro

Textul 2

Întâi de toate, cred că este o diferență între prietenie și prieteșug. Prieteșugul înseamnă mai degrabă amiciție și spontaneitate afabilă*, în vreme ce prietenia înseamnă intensitate și profunzime (așa s-ar cuveni să fie). Dar firește că există destule alte nuanțe și nișe, iar ceea ce spun eu acum riscă să fie, la fel de bine, un loc comun. Așa încât vorbind pur și simplu despre prietenie, așa cum s-a întâmplat în viața mea să am parte, lucrurile arată astfel.

În adolescență am avut prietenii pe viață și pe moarte: hiperbola adolescenței a făcut ca această percepție să fie recurentă*. Credeam că aproape pot să mor pentru o prietenie – ceea ce era, așa cum am spus deja, o hiperbolă. Dar intensitatea aceea frumoasă și tulburătoare e una din cele mai puternice percepții pe care le-am avut vreodată și care m-a îmbogățit interior în chip fățiș, pentru totdeauna.

La tinerețe, prieteniile s-au dovedit a fi pitorești: fermecătoare, chiar inițiatice sau inclusiv pasionale (căci există și pasiunea prieteniei, nu doar patima dragostei). Pe unele din ele le-am pierdut, fiindcă atât le-a fost (așa cum se spune despre un om că atât i-a fost să fie, să trăiască adică). Au fost prietenii care au ars intens ori ceva le-a rupt și le-a împuținat (o neînțelegere, o răceală, un gol, o decepție).

La maturitate, prieteniile sunt și mai nuanțate, măcar pentru că sunt de două soiuri: cele literare și cele pur și simplu omenești. Cele literare depind de un context, de o apropiere, o comuniune, o împărtășire, o revelație din unghi scriitoricesc (sau emoțional-scriitoricesc). Și uneori ele sunt frumoase și zglobii, jucăușe și tihnite, fiindcă înseamnă o formă de acasă (de casă, de cuib în care prietenii șușotesc, chicotesc, se bucură împreună, sunt șugubeți* și ironici sau, dimpotrivă, serioși); dar alteori ele se dezvrăjesc încetul cu încetul, întrucât brusc ajunge să conteze excesiv cât și cum dăruiești, cui și de ce și ce primești în schimb. Primitul acesta în schimb e măr al discordiei și poate să preschimbe o prietenie literară într-o rivalitate, frustrare, ranchiună ori chiar neplăcere. Dar există și celelalte prietenii pur și simplu omenești, în care literaritatea* nu există sau contează prea puțin, fiind copleșită de o afecțiune sută la sută. Iar aceste prietenii sunt fermecătoare pentru că te fac să simți cel mai acut plăcerea împărtășaniei, deliciul ei, al vieții simțite prin mai mulți. Nu mai contează cât dai și cât primești în acest caz, ci doar podul, puntea, ceea ce se ivește la mijloc între tine și celălalt/ceilalți. Prieteniile de la maturitate nu mai au intensitatea devastatoare a celor din adolescență, dar au altceva: un fel de carpe diem* împărțit și împărtășit, disecat în felii voioase și desfătătoare (emoțional) de viață. O bucurie a gândurilor și afectelor*.

Iar acum, la final, spun doar atât: cu cât timpul trece, cu atât amintirile se curăță, se însănătoșesc, așa încât chiar și din prieteniile rupte și distruse nu îmi mai aduc aminte decât lucrurile luminate, jucăușe și răsfățătoare. Timpul vindecă totul. Prietenia e un mare dar, oricum, oricând și oricât ar fi ea.

Ruxandra Cesereanu, *Oricum, oricând, oricât,* articol publicat pe site-ul dilemaveche.ro

* afabil – afectuos, amabil;
* recurent – care revine spre locul de origine;
* șugubăț – glumeț, hazliu, poznaș, vesel;
*Carpe diem – Trăiește clipa!
* literaritate – calitate a unui text literar
* afect – reacție emoțională, cu o desfășurare puternică și relativ de scurtă durată;

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 1. **2 puncte**
Nu vrea să o primească pe ..... (prenumele) în singura odaie în care păstrează mașina de gătit și .....

Subiect preluat de pe plusedu.ro

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Ilinca provoacă iritare prin
a. modestie.
b. aer visător.
c. liniște.
d. zâmbet ironic.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Ilinca este invitată în casă deoarece
a. voia să întrebe de niște lecții.
b. îi era sete.
c. îi era foame.
d. voia să vadă casa.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Prietenia este
a. un măr al discordiei.
b. un dar.
c. o rivalitate.
d. o artă.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	***Adevărat***	***Fals***
Ilinca locuiește la Hotel Parc.		
Ilinca își urmărește colega pas cu pas.		
Ilinca nu o irita deloc pe colega de clasă.		

Textul 2

Enunțul	***Adevărat***	***Fals***
Pentru autoare, prieteșugul înseamnă spontaneitate afabilă.		
Prieteniile din tinerețe se dovedesc a fi pitorești.		
Prieteniile de la maturitate sunt de trei soiuri		

Subiect preluat de pe plusedu.ro

6. Menționează, în două-trei enunțuri, o trăsătură a Ilincăi, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență relevantă:
„Mică, brună și cu ochi de chinezoaică, pleoape grele, care îi dădeau un aer nepăsător, un cap de fetiță cuminte, nu avea totuși nimic din felul obișnuit de a fi al unei eleve silitoare.”

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

8. Crezi că prietenia poate fi o sursă de inspirație pentru literatură? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând unul dintre cele două texte, la alegere. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din opera literară „Pânza de păianjen” de Cella Serghi cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Subiect preluat de pe plusedu.ro

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a. cunoșteam, ei;
b. Sibiului, pleoape;
c. stăteam, școală;
d. simțeam, aer.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care cuprinde doar cuvinte derivate este:
a. chinezoaică, fruntea.
b. astfel, primitul.
c. oricum, oricând.
d. fetiță, zgomotoasă.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Secvența subliniată în fragmentul „Băgam de seamă că face tot felul de manevre să vină la mine" are sensul de:
a. mă înspăimântam.
b. interveneam.
c. observam.
d. mă angajam.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria în care cuvintele subliniate sunt omonime este:
a. „să preschimbe o prietenie literară într-o rivalitate"; Aveau două fețe în sens literal.
b. „Prieteniile de la maturitate nu mai au intensitatea devastatoare a celor din adolescență"; Vântul avea o forță pustiitoare.
c. „stăteam în bancă alături"; A intrat într-o bancă centrală.
d. „a primit să rămână cu noi la masă"; Mi-am luat o masă ovală.

Subiect preluat de pe plusedu.ro

5. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive în cazuri diferite, pe care le vei preciza:
„În adolescență am avut prietenii pe viață și pe moarte: hiperbola adolescenței a făcut ca această percepție să fie recurentă."

6 puncte

SUBSTANTIV	PRECIZAREA CAZULUI

6. Alcătuiește un enunț asertiv, în care substantivul „colegă" să aibă funcția sintactică de complement prepozițional (1) și un enunț interogativ, în care adjectivul „silitor" să aibă funcția sintactică de nume predicativ. (2).

6 puncte

(1)
_____

_____

(2)
_____

_____

7. Rescrie propoziția dată, transformând construcția activă în construcție pasivă. **6 puncte**
„O dată înăuntru, am simțit broboane reci pe frunte și un penibil sentiment de înfrângere."

_____

_____

8. Completează enunțurile următoare cu forma corectă a fiecărui cuvânt indicat în paranteză, reprezentând mesajul unui prieten. **6 puncte**

_____ (a fi, imperativ, formă negativă) tristă! Suntem _____ (mândru, masculin, plural) de tine și de decizia luată. _____ (a reuși, indicativ, perfect-compus, persoana a II-a, singular) să ne readuci _____ (zâmbet, articulat hotărât). Să fim _____ (bun, comparativ de superioritate) și _____ (a visa, conjunctiv, prezent, persoana I, plural)!

Subiect preluat de pe plusedu.ro

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Ilinca Dima, personajul din textul Cellei Serghi.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

− notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, origine, statut etc.);

− prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;

− precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;

− corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiect preluat de pe plusedu.ro